

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Osík

Adresa: Osík 239, 569 67 Osík

Identifikátor školy: 600 099 784

Termín konání orientační inspekce: 29. – 30. května 2001

Čj.	104 178/01-1164
Signatura	oj4au113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Osík (MŠ) je dvoutřídní, bez právní subjektivity. Umístěna je v areálu budov Obecního úřadu spolu s poštovním úřadem. Má samostatný vchod (přes dvůr). Školní zahrada je umístěna mimo tento areál v zástavbě rodinných domků v blízkosti MŠ. Součástí předškolního zařízení je školní jídelna (ŠJ). Zajišťuje stravování rovněž pro žáky Základní školy Osík, kteří obědvají v samostatné jídelně.

Do mateřské školy je pro školní rok 2000 – 2001 zapsáno 40 dětí, 3 z nich mají odloženou školní docházku (OŠD), není integrováno žádné dítě se zdravotním postižením. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku – homogenně (18 dětí ve věku od 3 do 5 let, 22 dětí od 5 do 6 let).

Poslední inspekce ve škole byla provedena 16. prosince 1996 a 15. ledna 1997 za účelem zjištění úrovně vzdělávací činnosti školy a dalšího zjištění vyplývajícího z průběhu a podmínek vzdělávacího procesu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Pro plánování vzdělávací práce pro školní rok 2000 – 2001 jsou v ročním plánu vytýčeny tři hlavní úkoly - pomoc dětem při adaptaci v MŠ, podporovat a rozvíjet sociální a citové vztahy mezi dětmi, dětmi a dospělými, pečovat o zdravý fyzický, psychický a citový vývoj vycházející z individuality osobnosti dítěte, které vyplývají z dlouhodobých cílů uvedených v koncepci školy. Další úkoly jsou čerpány z Programu výchovné práce pro jesle a MŠ vydaných MŠ ČSR pod čj. 33 483/83-201 dne 23. prosince 19983 a rozpracovaného do časově tematických plánů. Obsah vzdělávací práce v MŠ je sestaven do tematických celků (tematický plán). Názvy témat částečně respektují znaky jednotlivých ročních období i zahrnují lidové tradice a zvyklosti, ale jejich logická provázanost je menší. Z písemné týdenní přípravy a ze zápisů v přehledech výchovné práce ve třídách vyplývá, že jejich obsah je úzký, není zasazen do širšího situačního kontextu a rozpracován do všech výchovných složek. Plněn je převážně v řízených činnostech. Poznatky jsou předávány monotematicky, někdy jsou zařazovány činnosti, které s tématem nesouvisejí. Protože není předem určen rozsah poznatků, stávají se názvy jednotlivých témat pouze motivačním prostředkem, nikoliv souborem poznatků. K jejich motivační provázanosti dochází více v průběhu dne, již méně v týdenním celku. Spontánní činnosti jsou zcela ponechány na přání a zájmu dětí. Vzhledem k organizaci provozu obou tříd jsou náměty (témata) plněny s mladšími a staršími dětmi zároveň, úkoly a požadavky učitelky jsou přiměřené věku a schopnostem dětí.

Hodnocení zvoleného systému plánování vzdělávací činnosti je z hlediska jeho kvality a promyšlenosti pouze vyhovující.

Podmínky vzdělávací činnosti

Prostory I. třídy (mladších dětí) jsou velmi malé, stísněné, navíc jsou zde dva sloupy, které drží konstrukci stropu, a dvě pětiny místa zabírají stolky. Z tohoto důvodu jsou ve třídě zřízeny pouze dva hrové koutky, aby děti měly více prostoru k rozvinutí her a k pohybu. Hračky jsou umístěny převážně v nábytkové stěně a v otevřené vestavěné regálové skříní. Jejich uložení je zcela funkční, rovněž tak umístění výtvarného a pracovního materiálu. II. třída je velká, prostorná, prosluněná. Tvoří ji pracovna a herna, v níž se rozkládají lehátka k odpolednímu

odpočinku dětí. Tuto třídu využívají učitelky s mladšími dětmi k realizaci tělesné výchovy, někdy i k rannímu cvičení a k hudební výchově. Je zde klavír a uloženo tělovýchovné nářadí. V herně a částečně i v pracovní jsou vytvořena hrová zákoutí, vybavena je nově zakoupeným a vkusným dětským nábytkem. Didaktický materiál je pečlivě roztříděný, uložen ve třídách, z větší části ředitelně ve velké vestavěné skříni. Vzhledem k malým úložným prostorům v budově jsou využívány i půdní prostory (pro pracovní a výtvarný materiál). Hraček mají děti dostatek, jsou různorodé, podle možností jsou doplňovány, modernizovány.

V posledních dvou letech došlo ke značnému zlepšení podmínek pro děti. V I. třídě bylo odstraněno umakartové obložení stěn, zdi byly opatřeny speciální omítkou proti vlhkosti, vyměněna podlahová krytina, zakoupen nový koberec. Ve společném sociálním zařízení pro obě třídy byly položeny obklady na stěnách, v celé budově byly provedeny nátěry oken a vymalováno. Škola byla plynofikována. V ředitelně byla zabudována skříňová stěna na ukládání ložního prádla a pomůcek. K vedení agendy školy má ředitelka k dispozici počítač.

Potřebné podmínky pro děti jsou v MŠ zajištěny i z hlediska psychohygieny. Přesnídávky i oběd jsou dětem podávány ve třídách, po celý den je k dispozici a dostatečně využíván pitný režim. Rovněž se zlepšily hygienické podmínky jeho podávání. Mladší děti naprosto samostatně zvládaly osobní hygienu a sebeobsahu při dopolední svačině. Svačily však u stolečků, na kterých byly ponechány pomůcky, což z hlediska kultury stolování nebylo vhodné. Při obědě byly děti částečně obsluhovány vybranou službou (hospodáři) a učitelkou. V denním režimu jsou respektovány doporučené intervaly mezi jídly a délka pobytu venku. Řízené a spontánní činnosti byly v hospitované I. třídě téměř vyvážené. Hra dětí nebyla časově omezována, potřeba pohybu byla do větší míry uspokojována při pobytu venku i tím, že se děti mohly volně pohybovat v prostoru mezi oběma třídami a šatnou, samostatně odcházet na sociální zařízení. V ranních a odpoledních hodinách (při scházení a rozcházení) pobývaly ve třídě starších dětí. Učitelka svým jednáním a vystupováním vytvářela pro děti po celou dobu hospitace velmi dobré citové zázemí, klid a pohodu.

Hodnocení materiálních a psychohygienických podmínek pro spontánní a řízené činnosti je velmi dobré.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Metody a formy, které učitelka pro vzdělávací práci v řízených činnostech zvolila, byly vhodné a odpovídaly podmínkám a složení třídy. Pracovní výchova (zdobení Zlatovlásky - figurína z papíru) byla provedena se skupinou dětí, které se podle svého zájmu do činnosti postupně zapojovaly, některé se opětovně po krátké pauze, kdy si odešly pohrát, vracely. Postava princezny, která na ně ve třídě čekala, byla pro ně lákavou motivací a aktivně se pouštěly do práce. Úkol (trhání, mačkání a lepení papíru) děti zpočátku zvládaly s dopomocí učitelky, později pracovaly samostatně. Samy vymýšlely další ozdoby. U některých dětí se projevilo velké zaujetí pro činnost, vytrvalost. Učitelka jim poskytla dostatek materiálu, měly možnost vybírat si z různých barev papíru. Sama sledovala pracovní a motorické dovednosti, upevňovala návyky při práci s lepidlem, čistotu. Po skončení činnosti byl materiál ponechán k dalšímu využití podle fantazie a přání dětí (vytváření náramků, prstenů, medailí apod.). Učitelka výkony i aktivitu dětí průběžně hodnotila a tím podporovala jejich zájem o činnost. Navíc vytvářela mluvní situace, v nichž si děti připomněly obsah celé pohádky, sdělovaly si své pocity, přání. Byly upevňovány kamarádské vztahy mezi dětmi, zdravě posilována jejich sebedůvěra.

Ranní cvičení bylo zařazeno v závěru dopoledního bloku vzdělávací činnosti a provedeno ve třídě starších dětí, k nimž se přidalo několik starších jedinců, kteří neodjeli na plavecký výcvik a zůstali v MŠ. Bylo záměrně delší. Děti měly možnost se dostatečně pohybově vyžít. Mělo

hravou formu a probíhalo v radostné atmosféře, děti se dovedly zcela vžít do pohybových her. Zdravotní cviky byly dobře vysvětleny a učitelka dbala na jejich správné provádění. Dodržením hygienických požadavků, svlečením dětí do půl těla a cvičením ve vyvětrané místnosti byl vhodným způsobem otužován jejich organismus.

Spontánní činnosti byly zcela ponechány na volbě a přání dětí. Děti si samy půjčovaly hračky, barvy. Učitelka hru dětí sledovala, ale nerozvíjela. Děti byly k sobě navzájem hodné, dovedly se domluvit, na drobné výjimky i podělit o hračku, ale hry neměly cíl. Ze strany učitelky nebyl dán žádný podnět k rozvinutí hry, při níž by bylo možné sledovat pedagogický záměr - rozvoj fantazie, tvořivosti, myšlení. U dětí je dobře vytvořen návyk zacházení s hračkami, dovedou je bez vyzvání ukládat na své místo, udržovat pořádek. Komunikace mezi dětmi byla bezprostřední. Vzhledem k malému prostoru třídy bylo třeba více usměrňovat hlasité projevy některých dětí. K hodnocení v průběhu spontánních činností docházelo minimálně.

Hodnocení organizace použitých metod a forem v řízených činnostech je vynikající, ve spontánních činnostech průměrné.

Motivace a hodnocení v řízených činnostech byla vynikající, motivace ve spontánních činnostech pouze vyhovující.

Hodnocení interakce a komunikace v řízených činnostech je vynikající, ve spontánních činnostech průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkové hodnocení sledované kvality vzdělávací činnosti a dosažených výsledků u dětí je velmi dobré. Nedostatky shledané v realizaci spontánních činností se odvíjejí již od shora zmíněné přípravy učitelky na vzdělávací činnost, v níž jsou prioritou řízené činnosti a vytrácí se pedagogický záměr naučit děti hrát si. Pozitivním zjištěním jsou vytvořené velmi dobré materiální podmínky v MŠ k realizaci předškolní výchovy.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka vypracovala Koncepti mateřské školy na školní roky 1999 – 2002. Stanovené cíle pro vzdělávací činnost vycházejí z daných podmínek školy. Každý z nich obsahuje řadu úkolů a prostředků k jejich realizaci. Roční plán obsahuje navíc úkoly, které vyplynuly z analýzy z uplynulého školního roku 1999 – 2000, čímž je zajištěna zpětná vazba. Nedostatky zjištěné při plánování a přípravě na vzdělávací činnost jsou částečně způsobené tím, že v ročním plánu ani v koncepci nejsou určena pravidla, jakým způsobem bude tato činnost prováděna. Roční plán byl projednán na pedagogické poradě na začátku školního roku a je k dispozici učitelkám ve třídách.

Mateřská škola do svého programu zahrnula i nadstandardní péči – logopedii. Pro starší děti realizuje předplavecký výcvik.

Plánování MŠ zahrnuje hodnotné cíle, jeho formy zpracování jsou přehledné, umožňují snadnou orientaci. Hodnocení je průměrné.

Organizování

Vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťují tři pedagogické pracovnice, provoz zajišťuje školnice a další dvě pracovnice pracují ve školní jídelně. Učitelky mají plné úvazky přímé výchovné práce, jedna z nich absolvovala logopedický kurz, dvě kurz logopedické prevence. Ředitelka byla do funkce jmenována od 1. srpna 1984 a na základě periodického hodnocení byla dne 6. května 1997 ve funkci potvrzena. Pro všechny pracovnice jsou řádně vypracovány pracovní náplně, určeny odpovědnosti za svěřené úseky a kompetence.

Vzhledem k počtu zapsaných dětí a délce jejich pobytu v MŠ je provoz upraven tak, aby byla co nejefektivněji rozložena pracovní doba učitelek. Dopoledne je provoz dvoutrídňý, na odpoledne se třídy spojují, neboť část dětí odchází pravidelně po obědě domů. Při rozdělování dětí do tříd bylo přihlédnuto k jejich věku a k prostorovým podmínkám. Tím je ve 2. třídě zařazen větší počet dětí (22). Vzhledem k tomu, že do konce školního roku zbývá jeden měsíc a denní počet přítomných dětí nepřesáhl stanovenou hranici 20 dětí, bylo ředitelce doporučeno po ukončení přijímacího řízení (zápis dětí do MŠ) na další školní rok, stanovit výjimku z počtu dětí ve třídě dle § 4 odst. 8 vyhlášky MŠMR ČR č. 35/1991, o mateřských školách. Bezpečnost dětí je zajištěna využívanými organizačními formami vzdělávací práce, kdy děti mají možnost přecházet ze třídy do třídy a podle zájmu se zapojovat do probíhající činnosti. Některé činnosti jsou podle podmínek realizovány společně za přítomnosti dvou učitelek (dramatizace, ranní cvičení, tělesná výchova, pobyt venku apod.). Učitelky vzájemně spolupracují a a podílejí se na průběhu činnosti.

Všechny pracovnice školy mají přístup k potřebným informacím, jsou jim předávány včas, objektivně a úplně. Jednou z forem jsou pravidelně prováděné provozní porady, které jsou v MŠ rovněž prostředkem k proškolení BOZP a k základním hygienickým zásadám. Pro pedagogické pracovnice jsou organizovány 4x do roka pedagogické porady. Je v nich částečně diskutována pedagogická problematika i organizační zajištění aktivit školy, prezentace na veřejnosti apod.

Informovanost školy směrem k rodičům je otevřená, vstřícná. Škola i rodina oboustranně respektují své požadavky. Běžnou a nejúčinnější formou k přenosu informací je vzájemný úzký kontakt. Rodiče jsou vtahováni do problematiky výchovy a vzdělávání dítěte, zapojováni do aktivit školy. Další informace získávají na nástěnkách – výtvarné a trojrozměrné práce, různé aktuální upoutávky, pozvánky apod. Absentují informace o probíhajícím vzdělávacím programu (týdenní program), naopak pozitivně je hodnocena zajištěná logopedická péče a zájem a spolupráce rodičů v této oblasti.

Povinná dokumentace je pečlivě roztríděná, vedená dle zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Důležité údaje jsou zabezpečeny proti jejich zneužití. V evidenci byly shledány drobné nedostatky, které byly na místě s ředitelkou školy projednány (ukončování docházky při přechodu dítěte do dalšího školního roku, absence dokladu o odkladu povinné školní docházky od ředitele základní školy).

Mateřská škola jako jedna ze dvou školských institucí v obci připravuje pro děti příjemný pobyt v předškolním zařízení, ale svoji činnost prezentuje i na veřejnosti, do různých aktivit jsou vtahováni i další rodinní příslušníci a spoluobčané. Zajišťuje dětem dostatek kulturního a sportovního vyžití. Děti se zúčastňují divadelních a filmových představení, využívají moderní tělocvičnu základní školy. MŠ je v úzkém kontaktu se základní školou, aby přechod dětí do 1. třídy byl přirozený, bezproblémový. O činnosti školy informuje ředitelka veřejnost i svými příspěvky v obecních novinách.

Velmi dobrou spolupráci má škola se svým zřizovatelem, který zabezpečuje MŠ po stránce materiálního vybavení a podmínek. Na tuto činnost byly v posledních letech vynaloženy velké finanční prostředky, ale vytvořené prostředí MŠ je nyní pro pobyt dětí zdravější a pěkné. Výrazně se zlepšily hygienické a materiální podmínky a celková estetika prostředí.

Organizace provozu mateřské školy a její uspořádání je funkční. Hodnocení je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka vytváří podmínky pro odborný a profesionální růst učitelek i provozních pracovníků, zejména kuchařky a vedoucí stravování. Učitelky mají možnost podle svého zájmu navštěvovat vzdělávací semináře, ve škole je velmi dobře vybavená učitelská knihovna a dostatek odborných časopisů pro předškolní výchovu, což se odráží především v užitých metodách při realizaci řízených činností. Stanovená kritéria k hodnocení a k odměňování pedagogických pracovníků dovedou motivovat, kvalitu vzdělávací práce zahrnují jen částečně. Dalšími prostředky, které ředitelka využívá k motivování a hodnocení, je denní kontakt se všemi pracovníci, úsměv, dobrá nálada, pochvala i povzbuzení.

Hodnocení této oblasti je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Plnění denních pracovních povinností a kontrola provozu ředitelka sleduje. Zjištěné nedostatky jsou projednávány a podle možností ihned odstraňovány. O kontrolách jsou vedeny písemné zápisy.

Hospitace jsou prováděny na základě předem stanovených cílů, které jsou v souladu s úkoly v ročním plánu. Zápisy jsou stručné, věcné, výstižné. Neobsahují však závěr. Výsledky jsou projednávány a stvrzeny podpisem zúčastněných stran. V zobecněné podobě již nejsou shledaná zjištění předmětem pedagogických porad a společné pedagogické diskuse.

Hodnocení kontrolních mechanismů je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkové hodnocení kvality řízení mateřské školy je velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Informační výpis Školského úřadu Svitavy ze dne 1. září 1998, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 1998
2. Koncepce mateřské školy na školní roky 1999 – 2002
3. Výroční zpráva za školní rok 1999 – 2000 (Hodnocení školního roku)
4. Roční plán na školní rok 2000 – 2001
5. Vnitřní řád mateřské školy (pro rodiče)
6. Denní režim a uspořádání života v mateřské škole
7. Vnitřní řád pro personál školy
8. Tematický plán výchovné práce
9. Týdenní přípravy učitelek I. a II. třídy
10. Přehled výchovné práce I. a II. třídy
11. Diagnostika dětí I. třídy
12. Individuální vzdělávací plány pro děti s odkladem školní docházky
13. Evidence dětí (příhlášky, rozhodnutí o zařazení, evidenční listy)
14. Pověření rodičů k odvádění dětí

15. Personální dokumentace
16. Pracovní náplně a povinnosti pedagogických pracovníků
17. Rozdělení pracovní doby pedagogických pracovníků
18. Kritéria pro hodnocení a k odměňování pracovníků
19. Přehled o vzdělávání pracovníků
20. Plán hospitací
21. Zápisy z hospitací a kontrol
22. Zápisy z pedagogických a provozních porad
23. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti čj. O-10-04/9697-002 a O-10-04/9697-017 ze dne 16. prosince 1996 a 15. ledna 1997

ZÁVĚR

Mateřská škola poskytuje dětem kvalitní předškolní výchovu. Celkové hodnocení úrovně sledované vzdělávací činnosti a kvality řízení MŠ je velmi dobré. Vzhledem k získané odbornosti všech učitelek jsou v MŠ vytvořeny vynikající podmínky pro logopedickou péči. Na velmi dobré úrovni je celková vybavenost a úprava prostředí pro pobyt dětí v předškolním zařízení. Nedostatkem je pouze kvalita přípravy a plánování vzdělávací činnosti.

Nebylo zjištěno závažné porušení obecně závazných právních předpisů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 5. června 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. června 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Otylie Šplíchalová

Otylie Šplíchalová v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Svitavy – referát školství	2001-06-25	104 199/01
Zřizovatel: OÚ Osík	2001-06-25	194 198/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	-